63ste Jaargang No. 5283 — DAGBLAD — Woensdag 3 December 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Crediet bank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Wet tegen sabotage in Frankrijk aangenomen

Saboteurs veroorzaken treinongeluk bij Arras

Duizenden vluchtelingen in Palestina

De „grote" ministers van de Londense Conferentie gaan theedrinken

HET RUMOER IN PALESTINA.

Arabische en Joodse benden slenterden door de straten van Jerusalem. Het gepeupel plunderde de winkels leeg, gooide de ruiten met stenen stuk, schoot op de tegenpartij en maakte de straten onveilig. Duizenden Arabieren gaven uiting van hun ontevredenheid in verband met de beslissing van de Uno, om Palestina te verdelen. De Joden, die zich in truckjes bevonden of die te voet waren, sloegen er hevig op terug. De politie- en troepeneenheden hadden twee uur nodig om de orde te herstellen.

Berichten aangaande de slachtoffers over geheel het Heilig Land toonden aan dat er in totaal drie Joden gedood werden, terwijl er 22 Joden en 6 Arabieren gewond waren. De materiële schade der eigendommen was zeer groot.

Daar de Arabieren uit protest in een driedaagse staking waren gegaan, had de politie de avondklok ingesteld in de Arabische wijken en wel van de schemering af tot het dageraad.

De Britten maakten gebruik van gepantserde wagens en geweren om de opstandelingen tot orde te brengen. De Britten werden bijgestaan door duizenden in khaki geklede jonge Joden, die waarschijnlijk leden waren van de Hagana. Nadat de voornaamste Arabische opstandelingen onderdrukt waren, kwamen vele jonge Joden in actie. Zij braken door de politie barricades heen en bestormden de Arabische winkels en vernielden wat er maar te vernielen viel. De leiders van de Hagana wisten de Joden tot kalmte te brengen en gingen met de Britse politie onderhandelen.

Verschillende der Joodse opstandelingen waren eigenaars van huizen en winkels, die door de Arabieren in brand waren gestoken of vernield. Zij schreeuwden aldoor: „1936 Zal zich niet meer herhalen. Zij hebben ons uitgebrand, laat ons hen nu uitbranden".

DE PALESTIJNSE QUAESTIE.

Regent Emir Abdul Illah, die te Bagdad een menigte toesprak, die protesteerde tegen de verdeling van het Heilig Land, zeide, dat hij persoonlijk de vrijwilligers zou aanvoeren en met zijn bloed zou gaan strijden in Palestina om de verdeling te beletten. Alle scholen te Bagdad werden gesloten in sympathie met de staking voor onbepaalde tijd, die als protest gehouden wordt.

Te Beiroet in de Libanon protesteerden demonstranten en vielen de Franse school aan. De ruiten werden gebroken en geringe schade berokkend. Er waren geen gewonden te betreuren.

In de Britse kolonie Aden aan de Arabische kust werd een persoon gedood en 20 anderen gewond tijdens een demonstratie van Arabieren, die slaags raakten met de Joden. Verschillende winkels werden geplunderd. Een school werd in brand gestoken en meer dan 20 auto's verbrand. De gehele nacht werd er geplunderd. Dit was het einde van de eerste dag van de algemene staking, die drie dagen zal duren.

Te Cairo trachtten studenten door het politiecordon heen te breken, dat gelegd is om de straten, waarin de Britse en Noordamerikaanse ambassades zich bevinden. Na het roepen van „Weg met Engeland" voor de Britse ambassade, scholden zij ook op de Noordamerikanen. De demonstratie leek een dubbel protest tegen de verdeling van Palestina en tegen het verblijf der Britse troepen langs het Suezkanaal. Er werd geen ongelukken of schade gemeld.

Uit Palestina wordt bericht, dat duizenden personen uit de bedreigde gebieden wegvluchten nu de Arabische woede in het oude en nieuwe Jerusalem tot een hoogtepunt stijgt. Een lid van de Hagana werd gedood en vier andere Joodse politie-agenten gewond, toen er gevochten werd op het grensgebied tussen het Joodse Tel Aviv en het Arabische Jaffa. Aan beide zijden gebruikte men handgranaten en machinegeweren.

De regering vaardigde direct een verbod uit waarbij het eenieder verboden is zich overdag of 's nachts in het grensgebied te bevinden. In de meeste Arabische gedeelten van Jerusalem is eveneens een verbod van uitgaan afgevaardigd. De meeste mensen vluchten uit Jerusalem, Haifa en het grensgebied Tel Aviv — Jaffa.

STAKERS GEVEN HET NIET ZOMAAR OP.

Twee millioen communistische stakers hadden in Frankrijk tijdelijk het werk hervat, voordat de gewapende regeringskrachten de fabrieken en opslagplaatsen in beslag zouden nemen.

Te Limoges gingen de stakers weer naar de industrieën. De spoorwegstakers echter raakten in moeilijkheden met de politie en laatstgenoemde maakte gebruik van traangas. Het spoorwegverkeer lag echter nog lam.

De in staking zijnde postambtenaren in de stad Nice welke gisteren uit het Centraal post kantoor aldaar verdreven werden, hadden een triomphantelijke mars ondernomen en de bureaux weder bezet.

Ook het spoorwegstation Saint Roch alsmede Roundhouse werden door de stakers heroverd, nadat de politie hen gisteren had geëvacueerd.

Onder het zingen van het communistisch volkslied slenterden de demonstranten door de straten van Nice. Zij droegen rode vlaggen met zich mede. Men kon echter niet bepaald zeggen wat zij van plan waren te doen. Het gehele spoorwegverkeer stond nog buiten actie.

In de Noordelijke kolenvelden faalden de stakers in een poging om de mijn ingangen te bezetten. In Parijs trad de politie op tegen de stakers met bajonet op het geweer.

De transport unie deed als laatste poging nog een beroep op alle chauffeurs en employees, die niettegenstaande het feit dat het merendeel aan het werk was gegaan toch genegen waren de staking aan de gang te houden. Dezelfde toestanden spelden zich voor in Toulouse.

Kort na het middag uur heroverde de politie voor de tweede maal het Centraal post kantoor te Nice. Ook aan sabotage werd nog gedaan. Hedenmorgen ontspoorden vier wagons nabij een spoorwegstation. Er waren echter geen gewonden te betreuren, alleen materiële schade werd berokkend. Uit het gedane onderzoek is gebleken dat het spoorweg losgeschroefd was.

DE TOESTAND IN FRANKRIJK.

De drieweken oude stakingsgolf in Frankrijk, die op zijn hoogtepunt bijna drie millioen man omvatte, begon heden terug te lopen als de Nationale Vergadering bijna klaar was met de drastische wet van toezicht op de stakingen in de toekomst. Een officiële schatting van de stakers is voor heden nog niet gemaakt, maar het ministerie van Arbeid veronderstelt, dat het minder dan twee millioen is. De Nationale Vergadering bracht in de namiddag drie en half uur door met het horen van de communistische sprekers, die aan een stuk protesteerden tegen de uitzetting van de communistische afgevaardigde Calas onder beschuldiging, dat hij het leger tot revolutie opzette. Ten lange leste echter kon men doorgaan met de behandeling van het wetsontwerp.

De tegenwerking der communisten in de Nationale Vergadering en de uitzetting van Calas heeft, volgens veler zeggen, de atmosfeer definitief gezuiverd. Men heeft genoeg van deze wijze van handelen, die het Franse politieke leven sedert de bevrijding gehinderd heeft. Nu de arbeiders echter in grote getale naar hun werk terugkeren, nemen de sabotagegevallen toe en in een aantal verder af gelegen fabriekscomplexen werden tussen politie en strijdlustige stakers gevochten. Het meest ernstige geval had plaats te Parijs, toen naar schatting twee duizend stakers van de Renaultfabrieken zich naar de motorfabriek van Samon begaven en binnendrongen door met een tractor een muur neer te halen met het doel de daarin gelegerde soldaten te verdrijven. Er ontstond een heftige strijd, die eindigde met drie gewonden onder de bewakers en een onbepaald aantal gewonde stakers.

Een dergelijk feit gebeurde ook op het spoorwegstation Rive de Gizande in centraal Frankrijk, waar de stationschef deerlijk met een mes gestoken werd. Vier spoorwegwagons werden in de vroege morgen omgegooid op de spoorlijn van de voorstad Sceaux naar Parijs. De Parijse politie deelde mede, dat 250 stakers trachtten de chauffeurs van bussen te beletten met hun voertuigen uit te rijden. Zij werd daarin belet doordat men versterkingen liet aanrukken. Tussen de stakers en de werkwilligen van de steenkoolmijnen in het Noorden van Frankrijk en in het gebied van de Loire, waar grote staalfabrieken zijn, werd er gevochten. Het grootste succes van gisteren voor de regering was, dat de electriciteitswerken van Parijs weder in werking kwamen doordat niet-stakende zeelieden en legertechnici de arbeid overnamen. Hierdoor kon de metro gewoon doorrijden.

Aan de ingangen der steenkoolmijnen ruimden de soldaten groepen stakers op, die wilden beletten, dat werkwilligen aan het werk gingen. In Rijssel ging bijna 75% van de mijnwerkers weder aan het werk. De toestand in de textielfabrieken schijnt ongeveer hetzelfde te zijn. De metaalarbeiders van Lorraine, behalve een klein aantal, hervatten weder het werk. Hierdoor werd een gevoelige klap toegediend aan de nationale staking der metaalarbeiders.

Het algemeen hoofd van het post-, telefoon en telegraafwezen maakte bekend, dat alle postkantoren in Parijs behalve een weder normaal dienst doen. En er is geen onderbreking in de telefoon en telegraafdienst. De nationale vakbond van winkelbedienden besloot een staking uit te schrijven te beginnen met Vrijdag voor alle 250 duizend aangesloten leden met uitzondering van degenen, die werkzaam zijn in levensmiddelenzaken. Of deze arbeiders echter aan deze oproep gevolg zullen geven, is nog niet duidelijk. Alle spoorwegstations in Parijs zijn weer open en over geheel Frankrijk rijden de treinen weer. De treinen van Parijs naar de voorsteden konden echter meestal niet rijden.

SABOTAGEWET AANGENOMEN.

De Nationale Vergadering reageerde snel op de officiële rapporten, dat saboteurs in de afgelopen nacht een noodlottige treinongeluk veroorzaakten en keurden de wet goed, waarin een verzwaarde straffen worden gesteld op sabotage en voor het aanhitsen tot staking. Aan de afgevaardigden werd medegedeeld, dat saboteurs delen van de rails los schroefden, waardoor een posttrein bij Avras verongelukte even na middernacht. Op zijn minst 13 personen werden gedood. Na de sabotagewet goedgekeurd te hebben kort voor negen werd de vergadering, die de gehele nacht geduurd had, verdaagd. Hedenmiddag zal men doorgaan om te beraadslagen over de laatste drie delen van de anti-stakingswet, die Schuman heeft ingediend. Ondanks heftige tegenstand werden de eerste twee delen van de stakingswet goedgekeurd. Het eerste gedeelte kwam er door met 402 tegen 183 stemmen. Hierdoor worden alle bestaande wetten en straffen betreffende sabotage buiten werking gesteld. Het tweede gedeelte werd aangenomen met 412 tegen 183 stemmen. Hierbij worden boeten vastgesteld van 4500.000 franks of 4200 dollars en gevangenisstraffen van vijf jaren voor saboteurs of voor eenieder, die door bedreiging met geweld, door slaan of bedrog tot stakingen aanzet, ze aan de gang houdt of iemand belet te werken, die dit wenst te doen. In dit gedeelte wordt ook vastgelegd wat onder staking verstaan moet worden.

Kort voor de ochtend aanvaardde de regering een amendement van de socialistische afgevaardigde Adrien Mabrut, waarbij van de lijst der strafbare methoden om stakingen aan te moedigen werd geschrapt het verspreiden van fals nieuws, van welks onwaarheid men op de hoogte is. Gedurende het verwoede debat over de sabotage rees de minister van Financiën Rene Mayer dramatisch van zijn zetel en kondigde hij aan, dat saboteurs de rails hadden losgeschroefd, waardoor de mailtrein van Parijs-Arras kort te voren verongelukt was. Zeven personen stierven ter plaatse

Er ontstond in de communistische banken een geweldig lawaai en tegen de rechtse partijen schreeuwden de communisten: gij zijt de moordenaars. Een der partijgangers van de De Gaulle riep: zij, die dit alles uitlokten, staan aan jullie kant.

het nieuws van vandaag

Na acht dagen praten is het debat over de voorbereiding van het Duitse vredesverdrag op de Londense conferentie afgelopen, maar het resultaat is absoluut niets. Men is even ver als toen men begon. Er is veel gesproken, maar dat is dan ook alles. Duidelijk blijkt, dat de zienswijze van Rusland en de Westerse mogendheden zozeer uiteenlopen, dat er geen basis te leggen is van overeenstemming in zake de toekomst van Duitsland. Het schijnt, dat Molotov de Londense conferentie slechts gebruikt om propaganda te maken bij het Duitse volk. De Russen doen voor alsof zij alleen zo spoedig mogelijk vrede willen sluiten en een democratische Duitsland willen opbouwen. Noordamerikaanse waarnemers geven dan ook toe, dat deze propaganda niet geheel zonder vrucht is. Nu de Duitse quaestie behandeld is zonder resultaat, komt de Oostenrijkse quaestie aan de beurt. In de voorvergaderingen werd over deze quaestie nimmer overeenstemming bereikt. Het laat zich dus aanzien, dat er weder enige dagen zonder zin gesproken zal worden. Molotov zal wat reclame maken en de anderen maken zich een beetje kwaad. De hele Londense conferentie heeft bovendien weinig te betekenen. Van te voren wist men reeds, dat het toch niets zou geven en de plannen voor een West Duitse Staat zijn al in ver gevorderde staat. Ook Rusland heeft al zijn plannen voor Russisch bezet Duitsland klaar. De hele conferentie had dus best achterwege kunnen blijven. De ministers zullen hedenmiddag prettig bij koning George de thee gaan gebruiken. Men zal praten over koetjes en kalfjes door middel van tolken en aldus wordt de tijd versleten.

In Palestina zoeken duizenden mensen hun hebben en houden bij elkaar en spoeden zich naar veiliger streken. Weder vloeit er bloed in het Heilig Land en niemand kan voorzien hoe de toestand zich zal ontwikkelen. De hartstochten dezer Oosterse volken zijn opgewekt en reeds gaan er stemmen op in de Arabische wereld om de heilige oorlog uit te roepen. Het kon wel eens zijn, dat de Uno te weinig rekening heeft gehouden met de voor Westerse begrippen niet te bevatten gevoelens van de Arabische wereld. Niet alleen in Jerusalem en in de Palestijnse steden is het revolutie, ook in de grote steden zoals Bagdad, Cairo, Aden enz., gaat het rumoerig toe. Het gaat er naar toe, dat in verschillende Arabische Staten vrijwilligerscorpsen gevormd zullen worden om de verdeling van Palestina ter plaatse te bestrijden.

In Frankrijk neemt de staking af, maar de sabotage toe. Nabij Arras liet men een trein ontsporen. De locomotief met vier passagiersrijtuigen werden geheel vernield en het spoorverkeer in deze streek moest voor onbepaalde tijd worden stilgelegd. Reeds zijn er 13 doden en 30 gewonden. Het bericht van deze treinramp verwekte een grote verontwaardiging in de Franse Nationale Vergadering. De communisten toonden zich het meest verstoord en schreeuwden naar de rechtse partijen, dat zij de moordenaars waren. Het schijnt echter, dat deze gebeurtenissen het Franse volk de ogen zullen openen. De communisten gaan welicht te ver. De Gaulle wacht af.

Onrust in het Beloofde Land

Het plan om Palestina te verdelen is niet nieuw, de wijze van verdeling het wel, want de berichten uit Palestina klinken weinig hoopvol over een broederlijke verdeling tussen Arabieren en Joden. Zijn eersigenoemden uit protest in de Assemblee weggelopen, in het Heilige land zijn de Arabieren tot drastischer optreden overgegaan. Enerzijds wekt het beeld van het Palestina van vandaag reminiscensies op aan de tijden van Nero, want de Joden in het algemeen en de Joodse extremisten in het bijzonder vechten voor het bezit van dat gedeelte van het land, dat zij als een nationaal tehuis zien met Tel Aviv als dezelver hoofdstad.

Dat Engeland het mandaat over Palestina heeft neergelegd is het beste bewijs, dat dit mandaat een ernstige mislukking is geweest, een evident bewijs dat de Arabisch-Joodse kwestie een onoplosbaar probleem geworden is, waarvoor men niet langer Britse levens en geld beschikbaar wilde stellen. Het is ook duidelijk dat het terugtrekken van Engeland — evenals trouwens in Brits Indië het geval geweest is — niets meer of minder betekent, dat Engelands macht aan het afbrokkelen is.

Maar wie zal de bezem door de Angiusstal halen? En hoe?

De consequenties aan het uitvallen van een toezichthouder als Engeland verbonden kunnen dusdanige ernstige vormen aannemen, dat het in ieder van dit deel van de wereld een eerste vereiste is, dat de thans in dit land heersende onrust, geweldpleging en andere ellende, zo snel mogelijk dienen te verdwijnen.

Want de Palestijnse kwestie is ook een kwestie van meer dan buitengewone betekenis. Wij bedoelen hiermede de sleutel van die gebieden en van die vitale strategische belangen, die eens het Gemenebest der Britse Volken, vroeger het Empire genoemd, uitmaakten.

Die sleutel is synoniem met Suez en Suezkanaal. En het zijn juist deze vitale levensbelangen, die daar liggen, welke het conflict als nu dreigende, tot een infectiewond maakt, die tot ernstige complicaties kan leiden.

Indien een der beide partijen in Palestina de hulp inroept van een grote mogendheid, dan schept dat problemen, waarop anderen moeilijk het antwoord kunnen schuldig blijven. Indien deze kwestie nogmaals op de agenda van de Verenigde Naties geplaatst wordt, dan zal blijken dat men deze gordiaanse knoop niet anders kan doorhakken, dan een verdeling te handhaven met als toeziend en orde handhavend lichaam, een internationaal politieleger.

Of dit een fraaie oplossing is, is een vraag, welke wij niet kunnen beantwoorden. Maar wie weet een betere?

DE ORLOFF DIAMANT.

Nadia Vyegin Orloff, een Russische prinses die in het bezit was van de legendarische zwarte diamant van Orloff, pleegde zelfmoord.

Het rampspoedig edelgesteente werd in de vorige eeuw gestolen uit het altaar van Pondichery. Bij geruchten wist men te vertellen, dat een ieder, die dit juweeltje zou bezitten, een rampzalige dood zou ondergaan.

De diamant woog oorspronkelijk 195 karats, doch werd door een juwelier in kleinere stukken gesneden, teneinde een einde te maken aan de duivelse befaamdheid van de diamant.

Nadia Vyegin Orloff, echtgenote van een Romeins juwelier, was de tweede Russische prinses, die in het bezit was van deze diamant en die zich van het leven had beroofd. De andere was prinses Galitzine Baria Tinsky, die vorige maand uit een vijf verdieping hoog venster was gesprongen.

RUSLAND — ENGELAND.

Hrold Wilson, de president van de Handelsraad deelde het Lagerhuis mede, dat hij heden naar Moskou zal vertrekken ter hervatting van de handelsbesprekingen. Wilson zal de Russen de verzekering geven, dat de technische uitrusting, die de Russen willen op de vastgestelde tijdstippen zal worden afgeleverd. Indien de Russen hun oorspronkelijke aanbieding hernieuwen dan zal Engeland gedurende de vier volgende jaren zes millioen ton graan van Rusland kopen.

IMMIGRATIE IN VENEZUELA.

Het aantal immigranten, dat in de eerste negen maanden van dit jaar naar Venezuela kwam, heeft de 10.000 overschreden. De immigranten zijn voornamelijk Spanjaarden, Italianen en Polen. Ingezonden.

Het gaat om de Kinderen

Het is reeds de zesde avond, dat U hoort spreken over het gebrekkige kind. Iedere avond hetzelfde onderwerp. Op gevaar af zelfs dat het U begint te vervelen, dat er mensen zijn, die niet meer luisteren, bang geworden voor de blijkbaar grootscheeps opgezette aanval op hun beurs.

Want het is een opmerkelijk feit, dat er altijd nog vele mensen zijn, die zo graag hun oren sluiten, wanneer er een beroep gedaan wordt op hun milddadigheid. Geïnteresseerd luisteren zij naar uw uiteenzetting, over de zorgen en moeiten, die gegeven worden om een ideaal te bereiken. Vol belangstelling stellen zij hun vragen, maar wanneer het grote woord eruit komt: „Wilt ook gij het Uwe bijdragen om dit ideaal te verwezenlijken?" dan trekken zij zich terug achter het ijzeren gordijn van „een ongelegen ogenblik; de tijden, die toch al zo moeilijk en de zorgen, die toch al zo groot zijn."

Luisteraars: deze negavistische, passieve houding, moet U nu afleggen. Het gaat hier om de kinderen!

Wellicht nu, terwijl gij naar mij zit te luisteren, zijn uw gezonde, flinke, frisse, vrolijke kinderen om U heen aan het spelen. Kijk in die grote levenslustige ogen. Hoort hun blijde stemmen. Is het geen Gods-geschenk, is dit niet wat U zich altijd had gedroomd? Maar denkt U zich nu eens in in de toestand van onze gebrekkige kinderen. Ook zij willen lachen, ook zij willen stoeien, ook zij willen meedoen met de anderen, maar het is hun niet gegeven. En dan ouder geworden dringt het tot hen door dat zij niet meetellen, daar zij het grote geluk van een gezond lichaam moeten missen......

Wij durven hier niet aan te denken. Maar toch ga eens verder. Stelt U zich nu ook eens voor, dat onder hen ook Uw kind was, wat toch ook mogelijk zou zijn. Wat zou U er niet voor over hebben, om zijn leed te verlichten? U zou er alles voor over hebben om het zijn ongeluk niet te doen voelen, het nog zoveel mogelijk bruikbaar te maken voor de maatschappij en het daar een plaats te verzekeren. Geen moeite zou gespaard, geen middel onbeproefd blijven.

Ja, zou dit kind, Uw zorgenkind, niet Uw grootste lieveling zijn, waar gij alles, geheel Uw vermogen, al Uw bezit voor over zoudt hebben?

Welnu: voor zulke kinderen vragen wij Uw aandacht. Voor hen vragen wij Uw steun. En terecht, want het behoort tot onze sociale plicht het onze naar vermogen bij te dragen tot leniging van de nood van anderen, temeer nog wanneer deze onschuldig zijn.

Het is misschien goed hier ook nog bij te voegen, dat het hier niet gaat om een bepaalde categorie, waarvan de grenzen, door geloof of secte, streng zijn getrokken. Neen! Het is juist onze trots, voor allen te zijn, zonder uitzondering, totaal vrij van welke richting of geloof zij ook mogen zijn.

Luisteraars: met het Kerstfeest op de achtergrond, waarop wij de geboorte herdenken van het Kind van Bethlehem doe ik een beroep op U.

Kerstmis is het feest van de al vergetende en vergevende liefde van God. Dat Kind van Bethlehem heeft een, aan de wereld, door het stof van 20 eeuwen nog niet bedekte, nog niet vergeten voorbeeld van naastenliefde gegeven, een liefde, die Hem dreef tot de dood aan het Kruis.

In zijn Naam, in naam ook van onze gebrekkige, Curaçaoe, Arubaanse, Bonairiaanse kinderen en van alle kinderen van de andere eilanden vraag ik Uw steun.

Geeft in ruime mate. Laat u van deze sociale plicht niet afhouden door kleingeestige, kleinmenselijke partijdigheid. Ware naastenliefde kent geen onderscheid. Wij staan boven partij en ras, geloof of secte. Wij zien alleen het kind, dat onze hulp nodig heeft. En daarom hoop ik, dat ons beroep op U bij niemand aan dovemansoren zal klinken, maar weerklank zal vinden bij allen die dit eiland bewonen zonder onderscheid. Het moet een uiterste krachtsinspanning zijn, voor allen voor het gebrekkige kind.

Helpt ons dan zonneschijn te brengen in deze kinderlevens. Helpt ons, in ruime mate de zware last te dragen en de zorgen van onze stichting te verlichten, tot heil van onze kinderen. Gedachtig het woord: „Wat gij aan de minste der mijnen gedaan hebt, dat hebt gij aan Mij gedaan."

Brief uit Nederland

Den Haag 26 Nov.

Wij leven nog steeds in het stadium van onzekerheid over de verdere loop van de binnenlandse politiek, die ik U herhaaldelijk als kenteken van de situatie noemde. Neem b.v. het aftreden van de minister van Marine, de heer Schagen van Leeuwen. Ik kon U het feit 14 dagen geleden vermelden; echter vandaag eerst — als resultaat van een lange zitting van de ministerraad gisterenavond — kwam de officiële bevestiging, overigens zonder mededeling van redenen.

Daarmee is voor het ogenblik de latente kabinetscrisis opgelost. De minister van Oorlog Fievez, wiens principiële sympathie voor de zienswijze van zijn collega buiten twijfel staat, werd bereid gevonden het ministerie voor marine ad interim mede te verzorgen. Maar van lange duur zal dit vermoedelijk niet zijn. Men mag verwachten, dat reeds de beslissingen in de Indische kwestie tot nieuwe uitbarstingen zullen leiden en het bestaan der regeringscoalitie moeilijker zullen maken dan ooit tevoren. Nog steeds wenst de minister-president de beslissing uit te stellen, liefst tot de verkiezingen, die echter op zijn vroegst in Juni of Juli zullen plaats hebben.

Het geïmproviseerd bezoek, dat de heer van Zeeland op doorreis naar Brussel aan den Haag bracht, heeft duidelijk gemaakt, dat principiële beslissingen aangaande de Indië-politiek spoedig moeten genomen worden. Op het ogenblik is de grote struikelblok reeds de preliminaire vraag: zullen wij in een conferentie op het Amerikaanse schip toestemmen? De heer van Zeeland moet met klem hebben aangeraden toe te stemmen. Maar Minister President Beel en vele van zijn collega's hebben bezwaren hoofdzakelijk, omdat er uit een de facto erkenning van de Djokjarepubliek zou kunnen worden geconcludeerd. Maar men weet ook dat Van Mook „vóór het schip" is. De welhaast dictatoriale positie die hij — „de facto" — inneemt laat uiteindelijke toestemming eerder waarschijnlijk blijken. Het zojuist gemeld bezoek, dat minister Neher aan de „Commissie van Drie" gaat brengen, zal hier klaarheid moeten schaffen.

Intussen zijn ook de onderhandelingen van de Partij van de Vrijheid met de groep Oud — waarover ik U herhaaldelijk heb bericht — zo ver gevorderd, dat een fusie in een nieuwe „Democratische Volkspartij" met zekerheid kan worden verwacht. Deze versterking van het politieke centrum werkt eveneens in de richting van een regeringsverandering. Er is m.i. reden voor het grote optimisme, waarmee de liberalen hun politieke toekomst tegemoet zien; zij verwachten een winst van 3 of zelfs meer zetels. Zij hebben de wind in de zeilen, die de Partij van de Arbeid daarentegen vermoedelijk hevig zal havenen.

Overigens zullen ze hulp verkrijgen door „Elseviers Ochtendblad", dat, onder gebruikmaking van het apparaat van de „Telegraaf" over enkele maanden nu definitief zal gaan verschijnen. Men verwacht, dat dit blad zonder zich officieel te binden met de nieuwe partij, gaat sympathiseren. Het zal natuurlijk tegelijk gaan concurreren met de twee nieuwe Lunshofbladen, die begin December op volle toeren gaan draaien, dus met een tijdelijke voorsprong. Aan leven in de Nederlandse krantenwereld zal het dus niet ontbreken.

Een reeks zware misdaden, zo onlangs een afschuwelijke moord op een Rotterdamse taxichauffeur, bewijst, dat de typisch naoorlogse golf van criminaliteit ook Nederland niet spaart. De Haagse taxichauffeurs weigeren tegenwoordig nachtelijke ritten buiten de stad, wat men begrijpen kan. Een nieuwe regeling van de politie wordt verwacht; zal vermoedelijk het ministerie van Binnenlandse Zaken in de plaats van justitie met de leiding belasten. In tal van steden doen reeds geregeld vrijwillige hulp-politiemannen dienst, in Amsterdam bv. 600.

ONS KONINKRIJK

H. M. DE KONINGIN NEEMT REGERING WEER OP ZICH.

H. M. de Koningin heeft de uitoefening van het koninklijk gezag weer op zich genomen.

Zij zal enige tijd in het Dampaleis te Amsterdam verblijven. Op 15 December zal de Koningin door een delegatie van de Kath. Universiteit te Leuven gepromoveerd worden tot eredoctor in de rechten.

OPROEP TOT EENHEID.

Gisteren is te Batavia bekend gemaakt dat twaalf vertegenwoordigers van de niet-republikeinse delen van Indonesië een gezamenlijke oproep hebben gericht tot alle staatkundige eenheden in Indonesië om zich te verenigen en te komen tot spoedige vorming van een statenbond.

STAAKT HET VUREN.

Vanaf de datum 4 Augustus, waarop de order „staakt het vuren" is uitgevaardigd, bedragen de Nederlandse verliezen tot 18 Nov. 294 doden, 24 vermisten en 868 gewonden.

MARINE-MUTATIE.

Schout bij nacht M. de Vries, vlagofficier bij de marinestaf is met ingang van 1 December eervol ontslag verleend en zal wegens langdurige dienst de marine verlaten. De chef van de marinestaf, vice-admiraal Jhr. E. J. van Holth reikte aan de scheidende schout bij nacht De Vries een onderscheiding uit, nl. de ridderorde van de Nederlandse Leeuw. Het hoofd van de afdeling werkbouw van de marine, hoofdofficier J. B. Berck zal na het vertrek tevens met de functie van vlagofficier belast worden.

NEDERLANDSE ONDERSCHEIDING VOOR NIMITZ.

Van Kleffens decoreerde admiraal Chester Nimitz tot ridder in het Grootkruis van de Oranje-Nassau met de zwaarden als erkenning voor de diensten aan de Nederlandse zaak in oorlogstijd bewezen.

BEURSNOTERINGEN AMSTERDAM.

Conversielening 97 13/16, Koninklijke 304½, Unilever 281, Philips 361½, AKU 163½, Ned. Scheepv. Unie 193¼, HVA 222, Delimy 155¼, Amsterdamrubber 147.

De Koninklijke trok nog steeds de grootste belangstelline. Deze sloot op ƒ 952, hetgeen ƒ 17 lager was dan Maandag. Er was ook een levendige handel in claims van de Dordsche Petroleum Mij. Deze sloten op ƒ 810. Cultuurfondsen verwaarloosd, Industrie onbelangrijk veranderd.

SPORT

ATHLETIEK.

Op Zondag 7 December zullen in het C.B.L.O. stadion aan het Rif athletiek wedstrijden worden gehouden voor lagere en meer gevorderde scholen, tevens zullen handicap wedstrijden plaats vinden, waaraan door jong en oud kan worden deelgenomen. Wij spreken de wens uit dat vele oud athleten van deze unieke gelegenheid gebruik zullen maken om de jongeren te tonen waartoe zij nog in staat zijn.

Chronologische volgorde der wedstrijden: aanvang 2.30 uur n.m. 60 meter hardlopen jongens 12-13-14 jaar (lagere scholen verspringen jongens 14-15-16 jaar (meergevorderde scholen) 80 meter hardlopen; verspringen (lagere scholen) speerwerpen (senioren) hoogspringen (meergevorderde scholen) hink-stapsprong (senioren) 100 meter hardlopen hoogspringen (lagere scholen) hink-stap-sprong (meer gev. scholen) discuswerpen (senioren) 1500 meter hardlopen; 80 meter hordenlopen (meer gev. scholen); polsstokhoogspringen (senioren); Hoogspringen.

Op Zondag 11 Januari zal door de Jubilerende vereniging „Scherpenheuvel" een wedloop worden gehouden waaraan door een ieder welke nationaliteit ook kan worden deelgenomen.

De start zal plaats vinden op Scherpenheuvel om 4 uur n.m. route 5 km.: Scherpenheuvel, asphaltweg tot Caracas baai-weg, Caracas-baai-weg richting Willemstad tot Dominquito, weg naar St. Rosa, halverwege rechts af naar Scherpenheuvel. Voor Junioren tot en met 15 jaar zal een kortere weg worden uitgezet

Wandelen: Op Zondag 15 Februari organiseerd de Sportvereniging „Scherpenheuvel" een wandelmars voor jong en oud.

Route senioren: Start Wilhelminaplein, Pietermaai, Berg Altena, Salinja, Schottegat-weg tot nieuwe weg langs pijpleiding, Damacor, Mahaai, St. Rosa, Montanja, Scherpenheuvel.

Route Junioren; als boven doch St. Rosa direct naar Scherpenheuvel. Alle deelnemers zullen indien zij de wens bij inschrijving te kennen geven, na afloop naar de stad worden teruggebracht. (gratis). Inschrijvingen te richten aan Fr. Tharacius, Scherpenheuvel of aan de Heer A. B. Faay Mahaai 4.

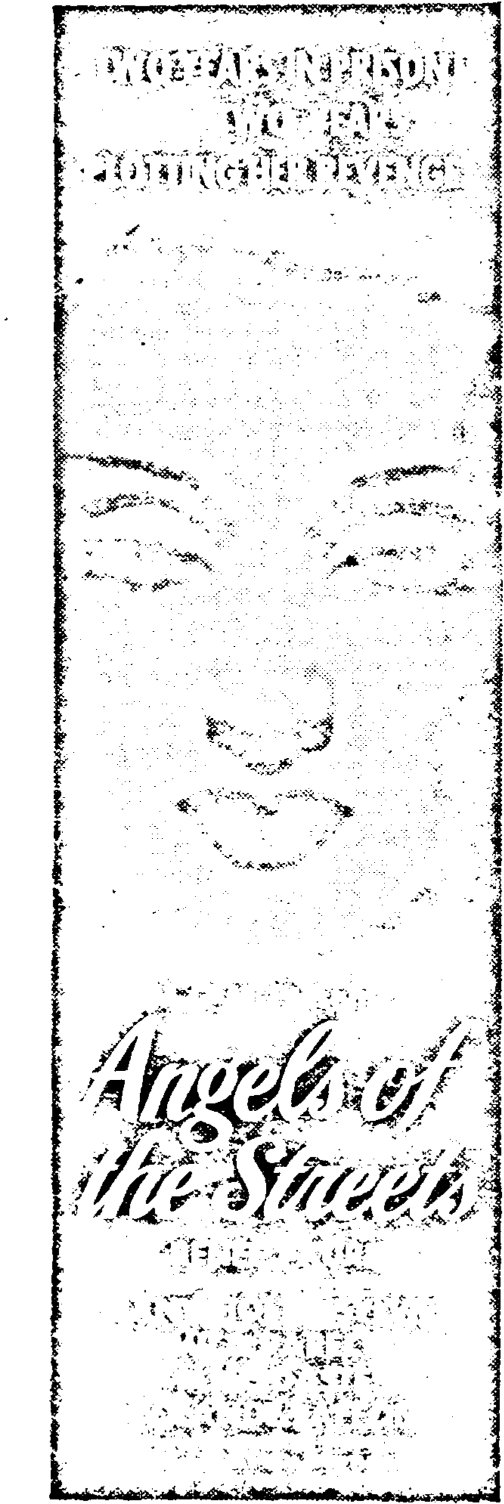
Hiermede vervullen wij de droeve plicht kennis te geven van het overlijden op 1 December 1947, tengevolge van een noodlottig ongeval, van onze werknemer

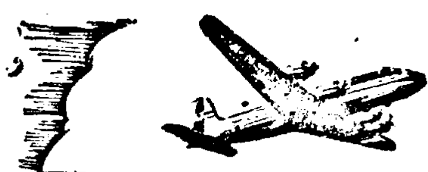
JOSEPH PHANIS
(alias JOSEPH VELINOR)

in de ouderdom van 25 jaren

Onze deelneming gaat uit naar zijn familieleden

N.V. Curacaosche Petroleum Industrie Mij.
J. NOORDYN

De Heer en Mevrouw
VAN DE STADT - LEENDERTZ
geven met blijdschap kennis van de geboorte hunner dochter
JACOBA PAULINA
Sanatorium
3 Dec. 1947.

Naar de Ronde Tafel Conferentie

Besprekingen geheim voor het publiek

Alvorens over te gaan tot het geven van een verslag der Statenvergadering van gisterenmiddag, welke meer als een formaliteit beschouwd moet worden willen wij onze lezers op de hoogte stellen, van de „weinig gebruikelijke wijze, waarop de staten deze materie (Ronde Tafel Conferentie) heeft behandeld.

Toen dit college enige jaren geleden aan het bewind kwam, nam men als principe aan, om alles in het openbaar te behandelen en zo goed als niets geheim te houden. Dat er nu uitzonderingen hierop gemaakt moeten worden, willen wij gaarne aanvaarden, doch dat een materie als de Ronde Tafel Conferentie in het geheim behandeld wordt, kan onze goedkeuring niet wegdragen.

De verkapping der geheimhouding geschiedt thans in de Staten bij wijze van het houden van vergaderingen der „drie gezamenlijke commissies" dat neerkomt op een doodgewone statenvergadering, maar dan in het geheim. Het zijn nu juist deze vergaderingen, waarin de leden hun ingenomen standpunten verdedigen, en het zijn juist deze vergaderingen welker inhoud aan het publiek dient te worden bekend gemaakt, wil men zich steeds beroepen op democratie.

Gisterenmiddag om 5 uur verzamelden de statenleden zich in de „staten-zaal". Aanwezig waren o.a. Voorzitter E. A. Romer en de leden J. de Jongh, P. H. Maal, A. G. Smeets, H. Eman, E. Jonkheer, F. Visser, F. Vroman, F. M. Gomez en S. van der Meer. Begonnen werd met de ingekomen tukken.

Na het voorlezen van bovenvermelde stukken, ging voorzitter Romer over naar het tweede punt van de agenda, nl. het zenden van leden naar de Ronde Tafel Conferentie.

Het publiek op de tribune bereidde zich voor, om eens iets naders te vernemen. Doch eenieder werd teleurgesteld. De voorzitter stelde de lijst, welke wij reeds gisteren hebben gepubliceerd, voor en zonder enig commentaar werd dit goedgekeurd.

Hierna kwam de rondvraag, waarvan enige leden gebruik maakten om persoonlijke visies naar voren te brengen.

De heer E. Jonckheer dankte de Staten voor het in hem gestelde vertrouwen, maar gaf tevens de verzekering dat hij al het mogelijke zal doen om de gewenste resultaten te bereiken. In het bijzonder leek het spr. noodzakelijk een gedeelte van de in de commissie vergaderingen plaats gevonden discussies aan de openbaarheid prijs te geven. Hierna betoogde hij, dat dat aanwijzing van de leden van de delegatie door Curaçao zelf moest geschieden en dat deze voorwaard voor de Democratische Partij de enigst aanvaardbare was om aan de R.T.C. deel te nemen.

De heer Smeets vond in deze passus aanleiding om te protesteren, waarna mr. da Costa Gomez enige verduidelijkende „persoonlijke visies" ten beste gaf.

De vergadering dreigde nu te ontaarden in een algemeen heen- en weer gepraat, totdat de meesterdoctor het door hem gesproken terugtrok, waarna de vergadering gesloten werd.

Wij achten de persoonlijke visies van de heren statenleden van te weinig belang om hieraan ook maar enige aandacht aan te besteden. Waarom deze te publiceren, nu men van meet af aan besloten had de besprekingen rondom de R.T.C. in het geheim te doen plaats vinden? Deze publicaties immers betekenen „mosterd na de maaltijd" en zijn in dit stadium als niet ter zake dienende.

PIANO RECITAL ROSITA RENARD.

Het optreden van Rosita Renard als piano soliste gisterenavond in de Stadsschouwburg, was voor ons een openbaring. Hier trad op een soliste, die naast een prachtige aanslag, beschikte over een vaardige techniek, die vooral tot uiting kwam in de Partita in Bes. gr. terts van Bach.

Hier nu eens geen automatische virtuoos, die een bepaald programma afwerkt, herhaalt en later nog eens ten gehore brengt, maar een ware muzikale persoonlijkheid, die zich volkomen geeft, hetgeen het spel juist boeiender en aantrekkelijker maakte.

Opvallend was haar gave aanslag, perfecte techniek en opvatting over Bach's partita in Bes. Vooral de Gigue kon ons buitengewoon boeien.

De moderne componisten Ravel en Debussy vonden resp. in een wals en dans een middelmatige vertolking.

Als toegift bracht zij een compositie van Liszt ten gehore.

Er waren slechts weinig belangstellenden, maar het applaus dat deze Chileense soliste ten deel viel, was een overduidelijke apreciatie van het aan het publiek geschonken muzikaal genot.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Earl Carrol Sketchbook" 7 uur.

„Jungle Raiders" 9 uur. Derde gedeelt van de serie in drie avonden.

ROXY: „Beau Geste" 7 en 9 uur.

CINELANDIA: „Bowery to Broadway" 8 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 7 December as. waargenomen door Zuster Poils, Rustoord Groot Kwartier, tel. 5172.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 5 December as. worden waargenomen door: Botica Wilhelmina (Punda), Hendrikplein 7, telefoon 2380 en door Botica Central (Otrabanda), Bredestraat 45, tel. 2281.

CULTUUR CENTRUM: Tentoonstelling van decoratieve kunst, ontworpen door het kunstatelier van Brauckman tot en met 5 December.

CUROM:

Woensdag, 3 Dec.: 18.30 Myziek voor kinderen; 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papament; 19.35 Latijns-Amerikaanse muziek, ons aangeboden door de firma La Bonanza; 20 Nieuws; 20.15 Symph. Jazz; 20.30 Declamatie; 20.45 Quinteto Moderno; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Zuidamerikaanse muziek, ons aangeboden door de firma Hurtado; 21.55 Het voornaamste nieuws.

Donderdag, 4 Dec.: 12 Programma-overzicht; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 15 minuten met Henry King.

ingezonden
buiten verantwoordelijkheid der Redactie

VOL VERWACHTING KLOPPEN DE „KORNETHARTEN".

Vol verwachting kloppen de harten der bewoners van de wijk „Koronet" bezuiden en parallel lopend met de hoofdweg „Berg Altena" waar momenteel grote verbeteringen worden aangebracht.

Dit brengt hun het jaar 1928 in het geheugen toen ook de hoofdweg werd verbeterd en hun straatje een kans had gemoderniseerd te worden.

Iedereen vraagt zich af, of de „Kornetweg" na de verbetering van de hoofdweg ook een beurt krijgt.

Wat een teleurstelling zal het zijn, wanneer ze zullen zien, dat de machines weer weggehaald zijn en alles bij het oude is gebleven.

Velen dromen reeds van een nieuwe weg en in hun gedachten zien ze de andere mooie wegen, en de brieven van het Departement van Openbare Werken van 19 December 1942, en 27 December 1944, gericht aan de bewoners der wijk „Koronet" en allen hopen dat de beloften hierin gedaan, thans vervuld zullen worden.

Hoe groot zal hun dankbaarheid zijn, als eindelijk hun dromen gerealiseerd zullen worden.

De brief was ondertekend door tal van bewoners van deze wijk.

WACHTDIENSTEN.

C.P.I.M.

Dinsdag, 2 December.

Telegram Afdeling: tel. 307, na 23 uur N. v.d. Water, tel. 553.

Personeel Afdeling: J. G. Borreman, Negropont 74A, tel. 525.

Materialen Afdeling: W. Batelaan, Hotel CPIM, kamer 38, tel. 943/844.

C.S.M.

Rederij: A. de Troye, tel. 724.

Scheepsagentschap: 8 — 23 Office, tel. 458/551; 23 — 8 P. C. Heitlager, tel. 288.

Dok Afdeling: S. J. v.d. Heydt, tel. 706.

PROTESTANTSE GEMEENTE EMMASTAD.

Zondag, 7 December, des morgens om 9.30 uur afscheidsprediking van Ds. Karres, des avonds om 19.30 uur hoopt Ds. Steenstra weer voor te gaan, die as. Vrijdag met het Holland-vliegtuig hoopt te arriveren.

Maandaf, 8 December, om 20 uur zal er in de vorm van een Gemeenteavond gelegenheid zijn om afscheid te nemen van Ds. Karres en Ds. en Mevrouw Steenstra te begroeten.

Woensdag, 10 December, om 20 uur opvoering van het Kerstspel in de kerk aan de Schottegatweg, waaromtrent U door een speciaal Kerstnummer nog nader wordt ingelicht.

Vrijdag, 12 December, om 20.15 uur bijbelkring in de consistorie der kerk.

K N S M

Onderstaande data zijn voorloopig en aan verandering onderhevig.

AANKOMSTEN:

van NEW YORK:	
ms. „Bronnoy"	8 Dec.
ss. „Federal Ranger"	10 Dec.
ms. „Agamemnon"	15 Dec.
ss. „Gordias"	16 Dec.
ss. „Sarpedon"	23 Dec.
ms. „Philae"	26 Dec.
ms. „Hera"	30 Dec.
ss. „Triton"	1 Jan.
ms. „Doros"	3 Jan.
van de GULFPORTS:	
ss. „Pericles"	9 Dec.
ms. „Castor"	20 Dec.
van de RIVERPLATE:	
ss. „Hermes"	2 Jan.
van EUROPA:	
ms. „Bonaire"	5 Dec.
ms „Helena"	12 Dec.
ss. „Cottica"	12 Dec.
ms. „Delft"	13 Dec.
ms. „Zeehond"	5 Jan.

VERTREKKEN:

ms. „Bonaire" 6 Dec. Oranjestad, Paramaribo, Amsterdam
ms „Hydra" 6 Dec. Antwerp, Amsterdam
ms. „Bronnoy" 9 Dec. La Guaira Maracaibo
ms. „Pericles" 10 Dec. Aruba, Maracaibo, Pto. Cabello, La Guaira
ss. „Federal Ranger" 11 Dec. Pto. Cabello, Guanta
ms. „Helena" 13 Dec. Aruba, Barranquilla, Cartagena, Pto. Limon, Cristobal, Curacao
ms. „Delft" 16 Dec. La Guaira, Barranquilla, Cristobal, W. C. S. A.
ss. „Cottica" 17 Dec. Port of Spain, Pta Delgada, Plymouth, Amsterdam
ms. „Gordias" 17 Dec. Oranjestad, Maracaibo
ms. „Agamemnon" 18 Dec. Pto. Sucre, Pampatar Carupano, Port of Spain, Georgetown, Paramaribo
ms. „Castor" 21 Dec. Oranjestad, Maracaibo, Port of Spain
ss. „Sarpedon" 23 Dec. Oranjestad, Maracaibo
ms. „Philae" 26 Dec. Pto. Cabello, La Guaira, Guanta
ms. „Hera" 31 Dec. Maracaibo
ss. „Triton" 2 Jan. Oranjestad, Pto. Cabello, La Guaira
ms. „Hermes" 3 Jan. Barranquilla, Cristobal, W. C. S. A. E. C. S. A.

Eveneens directe verbindingen met vrijwel alle havens in de Caraibische Zee. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door het kantoor van de K.N.S.M. Telefoon 1240.

Frissere geest in de gevangenissen, maar straf moet straf blijven

Studie-commissie bepleit verbeteringen

De commissie voor de verdere uitbouw van het gevangeniswezen, onder voorzitterschap van mr. dr. W. A. J. M. Fick, heeft dezer dagen aan de minister van Justitie haar rapport overhandigd. In dit omvangrijke resultaat van haar studie heeft de commissie-Fick een reeks veranderingen in het systeem ontworpen, welke een frissere geest in de gevangenissen beogen, door de gevangenen niet slechts bezig te houden, doch ook te boeien. Dit alles evenwel met het uitdrukkelijk voorbehoud, dat straf straf moet blijven.

Het uitsluitend cellulaire stelsel zowel als het ondergaan van de straf in volledige gemeenschap verwerpt de commissie en stelt er voor in de plaats een samenvoeging van beide mogelijkheden, die, zoals zij letterlijk verklaart, „de voordelen van beide verenigt en de nadelen achterwege laat."

Nooit mag uit het oog worden verloren, dat de gevangene te zijner tijd terug moet in de maatschappij. Hij moet dus als sociaal wezen blijven voortbestaan, waarvoor gemeenschappelijk contact noodzakelijk is. Aan de andere kant echter biedt de cel de delinquent de gelegenheid om eens rustig na te denken over hetgeen hij heeft gedaan en wat hem te doen staat als de straftijd om is. Deze methode komt overeen met het leven in de vrije maatschappij, waarin afzondering en gemeenschap elkander ook geregeld afwisselen.

Wil dit systeem heilzaam werken, dan is het vanzelfsprekend noodzakelijk, dat de gevangenen streng worden geselecteerd en de gevangenissen onderling qua bouw en regiem voldoende zullen verschillen om iedere delinquent dáár te plaatsen, waar hij thuis hoort. Derhalve zullen belanghebbende autoriteiten op de hoogte moeten zijn van de betrokken persoon en kennis moeten hebben van het gestichtswezen.

Het is duidelijk, dat dit de taak van het Openbaar Ministerie, dat met de tenuitvoerlegging der opgelegde straffen is belast, te zeer vergroot en vandaar, dat de commissie-Fick voorstelt vijf advisestellen — in het ressort van elk gerechtshof één — die het Openbaar Ministerie deskundig voorlichten over de wijze, waarop de straf zal moeten worden ten uitvoer gelegd.

In zulk een selectiecommissie hebben zitting een deskundige op het gebied van het gevangeniswezen, een reclasseringsambtenaar en een psychiater. Van belang in dit verband is ook de sociaal-psychologische dienst waarvan 't de taak is kennis te verzamelen over de gevangenen, leiding te geven aan de behandeling in de gevangenis en na de invrijheidsstelling.

Iedere gevangenis anders.

Zoals reeds opgemerkt werd, is het ook nodig, dat de Nederlandse strafgestichten niet alleen naar aard en bevolking zullen verschillen, maar ook naar het regiem dat van gesticht tot gesticht wisselend en in zekere mate progressief zal moeten zijn, alsmede dient te streven naar heropvoeding en reclassering. Dit brengt mede, dat het gevangenisleven, naarmate het einde van een straf nadert en de gedetineerde weer in de vrije maatschappij terugkeert, de gevangene een grotere mate van vrijheid zal moeten toekennen dan in het begin van zijn straftijd.

Aan de godsdienstige verzorging in de gevangenissen kent het rapport grote waarde toe. Het merkt op, dat de gevangenisgeestelijke om met succes te kunnen arbeiden, behalve de typisch „geestelijke" eigenschappen ook een sterke sociale instelling moet bezitten.

„Sinds jaar en dag", zegt het rapport dan verder, „neemt de minister van Justitie het standpunt in, dat een verandering van kerkgenootschap tijdens de straftijd niet is toegestaan, daar dit een zo belangrijke stap is, dat deze slechts behoort te worden gedaan als de betrokkene zich in volle vrijheid bevindt". De commissie-Fick meent evenwel, dat het pertinent onjuist is, in alle voorkomende gevallen aan dit standpunt vast te houden. Zij is ook afkerig van de zogenaamde zieltjeswinnerij en is er van overtuigd, dat deze bij een hoogstaande clerus niet voorkomt.

Voorts besteedt het rapport zeer veel aandacht aan de ontwikkeling en ontspanning. Bij de aanstelling van onderwijzers zal in de toekomst zeer bijzonder gelet moeten worden op roeping en geschiktheid. Het houden van lezingen, voordrachten, het geven van uitvoeringen — bij voorkeur door de gedetineerden zelf — het vertonen van geschikte films en de radio worden warm aanbevolen evenals een deskundig geselecteerde bibliotheek, die geregeld wordt aangevuld.

Recht op eigen krant.

In principe behoort iedere gedetineerde met een straftijd, die bijvoorbeeld langer is dan drie maanden, het recht te hebben zich te abonneren op een nieuwsblad, waarbij aan de minister de bevoegdheid wordt gelaten om bepaalde kranten, omwille van rust en orde, in de gestichten niet toe te laten. Een dergelijke bevoegdheid heeft ook de directeur van een gesticht ten aanzien van bepaalde nummers van een getoleerd blad.

Verbetering van de kleding — ook de onderkleding — van de gevangenen wordt eveneens aangeraden. „Het is niet juist", aldus het rapport, „de gedetineerden door een zeer specifieke kleding nog eens extra in te prenten, dat zij gevangenen zijn." Voor mannen wordt daarom een overal voorgesteld en voor vrouwen gewone, degelijke japonnen.

Het gemillimeterde haar wordt als een vernedering gezien. In het algemeen wordt aan de gedetineerden de vrijheid gelaten het haar naar eigen verkiezing te dragen, met dien verstande, dat het op gezette tijden wordt geknipt en dat het uit een oogpunt van reinheid kort wordt gedragen. Grote voordelen ziet de commissie verder in het afzonderlijk slapen. De gevangene slaapt in zijn eigen cel, dat het karakter zal dragen van een kamertje.

Ten aanzien van de briefwisseling, beschouwt de commissie het eenmaal in de week ontvangen en schrijven van een brief als het beste en wat het bezoek betreft, stelt de commissie tweemaal per maand een bezoek van een half uur voor.

Het uitermate belangrijke probleem in het gevangenisleven, de arbeid der gedetineerden, wordt in het rapport zeer uitvoerig besproken. Het wordt van belang geacht, dat ook de arbeidende gevangene zich een levend deel zal voelen van het arbeidsproces, dat hem wordt toevertrouwd. Uit dien hoofde moeten de omstandigheden waaronder gewerkt wordt en de behandeling van de arbeider zo gunstig mogelijk zijn

Om dit te bereiken moet aan drie noodzakelijke voorwaarden worden voldaan: ten eerste verhoging van het arbeidsloon, ten tweede verbetering van de uitrusting der werkplaatsen en ten derde een verhoging van het peil van het gevangenispersoneel.

Dit zijn zo in het algemeen de verbeteringen, die de commissie-Fick nodig acht om het gevangeniswezen met succes uit te bouwen. In de samenvatting wijst zij er nogmaals op, dat het regiem, hetwelk zij wenst, geenszins een zwak regiem is. Integendeel, het spreekt de gevangenen aan en spant hen geestelijk en lichamelijk in. Het rapport rust op deze centrale gedachte: van de gevangenen goede mensen te maken, systematisch, collectief en individueel.

(De Volkskrant).

De bril weerspiegelt den tijd

Wist u, dat koningin Marie-Antoinette van Frankrijk haar lorgnon in een waaier liet inzetten? En Disraeli liet zijn monocle aan een koord bengelen, totdat zij evenzeer een inherent bestanddeel van hem werd als zijn schitterende geest. Wie zou zich Harold Lloyd kunnen voorstellen zonder zijn grote breed gerande bril, waarmede hij steeds op het witte doek verschijnt. Heel de geschiedenis door is de bril zowel belangrijk als symbolisch geweest en heeft hij evenzeer verband gehouden met zeden en kleding als er toe bijgedragen, het gezichtsvermogen van den drager of de draagster te verbeteren.

De oorsprong van de bril gaat terug tot de Oudheid en China, waar symboliek en ceremonieel het leven beheersen. De oude brillemakers geloofden, dat in een heilige berg de „waardige genius" Tsjo-tsjo huisde. Uit de aarde dolf hij, zo verklaarden zij, de kristallen en aan de kabbelende stromen ontnam hij het gouden zand om er zijn kristallen mede te slijpen.

Den heiligen schildpadden ontnam hij haar schalen en haakte er monturen van. En wie deze brillen droeg, dien zouden een lang leven en rijkdommen ten deel vallen. Tot op de huidige dag beweren de onwetenden en bijgelovigen, dat Tsjo-tsjo het zand aanvult waarop lome schildpadden zich liggen te koesteren. De stralen der zon spelen op gekleurde kristallen, die door de aardkorst heen schitteren en de satellieten van den „waardigen genius" gaan voort met het vervaardigen van brillen, die den drager goede gaven deelachtig doen worden.

Aan Marco Polo hebben wij de eerste authentieke berichten over deze vroege Chinese brillen te danken. Ontwikkelde lieden, de mandarijnen in de eerste plaats, droegen ze in de tweede helft der dertiende eeuw. Hoe belangrijker de drager, des te groter de bril en des te zwaarder en meer bewerkt het hoornen of parelmoeren montuur. Aan de buitenkant van het montuur waren oogjes aangebracht, zodat men de bril met behulp van koordjes of riempjes achter de oren kon bevestigen. Bij laaggeplaatste stervelingen was het montuur van gewoon bamboe vervaardigd.

De Chinese étiquette verlangde, dat men de bril afnam als men met een meerdere of vriend in gesprek was en ook als men een kennis op straat groette. Was dit niet mogelijk, dan diende men zich omstandig te verontschuldigen. Derhalve hing men een kleurig doosje aan de arm, opdat men de bril gemakkelijk kon opbergen en weer te voorschijn halen.

In Europa was het de Engalse Franciscaner Roger Bacon, die in de dertiende eeuw „de wetenschap der lenzen" ontdekte. Evenals bij het merendeel der vroege wetenschappelijke ontdekkingen het geval was, werd ook deze aan zwarte kunst en den duivel toegeschreven. Men nam aan, dat zij boze daden en andere ondeugden meebrachten en men geloofde, dat het bedrog, waaraan Judas zich schuldig had gemaakt, verergerd was, omdat hij een bril had gedragen. En ofschoon de vraag naar ooglazen toenam, nadat in de vijftiende eeuw de boekdrukkunst was uitgevonden, bleef het bijgeloof verband leggen tussen ooglas en zonde of geestelijk lijden.

Tot in de zeventiende eeuw bleef dit zo; toen eensklaps verviel men tot het andere uiterste. Petrus en de discipelen werden met een bril afgebeeld. Brillen symboliseerden deugd, omzichtigheid, wijsheid en helderziendheid. En zo kwam het, dat dokters, magistraten, letterkundigen — kortom ieder van rang of stand ze ging dragen.

Ondanks de opening van winkels, waar men brillen kon kopen, gingen marskramers en zigeuners, die na de ontbinding van het gilde der opticiens een bloeiende handel waren gaan drijven, voort met ze speciaal aan de boeren te slijten. Zij maakten zich de nieuwe psychologie ten nutte, die aan het dragen van brillen macht en rijkdom verbond. Ja, zij gingen zelfs nog een stap verder. Het kijken door groene ooglazen naar de zon, verzekerden zij, zou een rheumatische rug weer recht doen worden. Wie door rode ooglazen naar de zon opzag, raakte zijn likdoorns kwijt. En als iemand, die vrouwen placht uit te schelden of te slaan, door ambergrijze glazen keek, dan werd hij een zachtzinnig mens. Datzelfde gold ook voor jaloerse meisjes en onstandvastige minnaars.

Tot de zeventiende eeuw beheersten in optisch opzicht de heren der schepping het terrein. Toen echter kwamen door de uitvinding van het lorgnon in snel tempo de dames het terrein bestormen. Zij schonken het aanzijn aan allerlei vormen, waaronder het „jaloezie-lorgnon". Evenals alle lorgnons uit de eerste tijd bestond ook dit uit slechts één glas. Het leek veel op een helft van een flinken toneelkijker uit onze tijd. Naast een lens aan ieder einde, bezat het jaloezie-lorgnon een schuinstaande spiegel, waardoor men, als men door een door een handig in het montuur aangebracht gaatje keek, kon zien, wie zich achter of naast de draagster bevond. De wantrouwende en complotterende madame de Pompadour verscheen maar zelden aan het hof van Lodewijk XV zonder haar goud en rood jaloebie-lorgnon. Ook madame du Barry had gewoonlijk haar in diamanten gevat jaloezie-lorgnon bij zich. Beide waren het geschenken van den koning.

Marie-Antoinette vond het waaier-lorgnon uit en van dat ogenblik namen de moeilijkheden een aanvang.

Aanvankelijk plaatste men het in de as van de waaier. Alras echter verborg men het op ingenieuze wijze in zijde, kant, borduurwerk, lovertjes, enz. Het paste niet, in tegenwoordigheid van de koningin een waaier te openen, tenzij men hem als blad bezigde, om de vorstin iets aan te reiken. Daarom namen de dames van het hof de gewoonte aan, de waaier mee te nemen op haar wandelingen, waar zij er ongehinderd gebruik van konden maken. Zij droegen hem met gratie en „bevallige verlegenheid". Voor- en tegenstanders van het lorgnon maakten elkaar uit en hoe meer het tot een openbaar twistpunt werd, des te meer werd het lorgnon populair. En wie ook maar iets om distinctie gaf, droeg er een.

Er waren lorgnons van halfedelstenen, ivoor, wedgwood-aardewerk en porselein. Meesters te Neurenberg hadden ze beschilderd, gebrandverfd en bewerkt. Een tijdlangs waren opvouwbare, zilveren lorgnons in de mode. Daarna kwam de beurt aan gouden lorgnons in drie delen en niet samenklapbaar. „Verrassing-lorgnons" in naaldendozen verrukten de spaarzamen. Men borg ze in het deksel van dozen met zoetigheden en in de stoppen van parfum-flessen. Ook verschenen ze in de stoppen van drankflessen, daar de heren der schepping eveneens door de lorgnon-waanzin werden aangetast. Zij droegen „filosofische lorgnons als zij geleerd waren en lorgnons in harmonica's als zij muzikaal waren aangelegd. Elke stemming en ieder beroep had zijn eigen lorgnon in deze tijd vóór de grote Franse revolutie.

Tijdens het Directoire kwamen de kleine lorgnons in zwang. Zij vormden ten lange leste een onderdeel der kleding. Men droeg ze uitsluitend als sieraad. Keizerin Josephine nam ze op in haar collectie van zeldzame kleine waaiertjes en bijouterieën. Peetvaders en petemoeis gaven ze elkaar en de babies ten geschenke. Bruid en bruidegom wisselden ze opdat zij gelukkig zouden worden.

Napoleon schonk het aanzijn aan een nieuwe mode. Daar hij bijziende was, moest hij vaak gebruik maken van een monocle of en binocle. Derhalve gingen zijn hovelingen en vleiers er onverwijld toe over, deze instrumenten duurzaam te bezigen.

Ook in Londen waren lorgnons populair, speciaal bij de dandy's. Beau Brummel, de volmaakte dandy, paradeerde met een gouden binocle. Er is geen grote verbeeldingskracht voor nodig om zich voor te stellen, hoe hij het ding tussen duim en wijsvinger vasthield en met zijn karakteristieke onbeschaamde blik de hertogin volgde, die op zijn bevel achteruit lopend het vertrek verliet, omdat haar rug hem onaangenaam aandeed.

Na de Napoleontische periode nam de lognon-koorts af en aanvaardde de vrouwelijke sexe het dubbele lorgnon op lange steel, zoals wij het nog kennen. De monocle verloor haar omlijsting van metaal en juwelen en kwam zonder montuur aan een zwartzijden koord te hangen. Vaak was het ooglas behoorlijk in de oogholte der élégance, volbracht het kunststuk met onnavolgbare gratie. „Hoe zij er door zien", schreef in 1840 een Engelsman, „doet niet ter zake; het komt er voor hen slechts op aan, hoe zij er uitzien."

In onze tijd tenslotte heeft de bril zich aangepast aan de internationale tendenz van het gezond verstand; mechanisch accuraat, gemakkelijk te dragen bij werk en in perioden van rust, moet hij voorts passen bij de persoon van den drager.

